

Frivilliga BVD-programmet 2016

ur anslaget 1:6 anslagspost 2

POPULÄRVETENSKAPLIG SAMMANFATTNING

Växa Sverige är huvudman för det frivilliga BVD programmet. Målsättningen med övervakningen är att årligen fortsatt dokumentera att Sverige är ett land fritt från BVDV och att vid en eventuell nyintroduktion snabbt kunna hitta smittan och kunna vidta åtgärder. Övervakningen av bovin virusdiarré (BVD) bygger i dagsläget på ett riskbaserat upplägg som togs fram 2008 då programmet var långt framskridet, med endast ett fåtal besättningar kvar under utredning. Landet delades då upp i ett övervaknings- och ett bekämpningsområde, med olika intensitet i provtagningen. Den sista infekterade besättningen påvisades i oktober 2011, och 2014 tillkännagavs en officiell nationell friförklaring av huvudmannen Växa Sverige. Detta innebär att hela landet idag är att betrakta som ett övervakningsområde.

Urval av besättningar för provtagning sker utifrån en riskklassificering, ju fler förflyttningar av djur till och från en besättning desto högre riskklass. Prover som tas ut för övervakning är tankmjölk för mjölkbesättningar och serumprover för köttbesättningar. Båda provtyperna tas in via centraliserade processer, mjölkbedömningslaboratorium respektive slakterier, och är mycket kostnadseffektiva. Analys av antikroppar utförs på SVA. Resultatet för den övervakande provtagningen under 2016 var 3 170 provtagna mjölkbesättningar (av 4 078 anslutna) och 3 269 provtagna dikobesättningar (av 10 152 anslutna), vilket ger 99,9 % säkerhet att vi upptäcker smitta vid en prevalens på 0,2 % eller högre. Det frivilliga BVD-programmet har därmed under 2016 uppnått målet att dokumentera att Sverige är fortsatt fritt från BVDV.

Under 2016 har två djur från två olika besättningar fallit ut som positiva i övervakningen. Samtliga är dikobesättningar provtagna via slakteri. Efter utredning och ytterligare provtagning i fält i en av besättningarna har de kunnat avskrivas och det finns ingen misstanke om pågående infektion i någon av dessa besättningar. BVD-programmet utgör i sin nuvarande utformning ryggraden för flera andra övervakningar av nationellt intresse.

Under 2016 genomfördes en ny översyn av programmet i samarbete med Statens Veterinärmedicinska Anstalt. Målet är att ha ett upplägg med kostnadseffektiv övervakning via våra system med insamling av prover i slakten och via tankmjölk, med hänsyn taget till att landet varit friförklarat föregående år. Övervakningen måste dock fortsatt ligga på en nivå så att vi snabbt kan upptäcka eventuell nyintroduktion av smitta. Resultatet av översynen kommer att implementeras för provtagningsåret 2018. Formerna för det frivilliga programmet kommer att ses över under 2017.